

בתי המשפט

ברע000726/05

בית משפט מחוזי באר שבע

תאריך: 13/02/2007

בפני: כבוד ס. הנשיא השופט ניל הנדל

המבקש: יצחק פנקס

נגד

המשיבות: 1. פדני תכשיטנים בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד סובל

2. חן אבנר תכשיטנים בע"מ

פסק דין

1. המבקש עותר להרשות לו לערער על פסק דינו של ביהמ"ש לתביעות קטנות בבאר-שבע, לפיו נדחתה תביעתו לבטל עסקת מכר בה קנה שעון מסוג "ברייטלינג" במחיר של – 4,000 ש"ח משיבה 2. משיבה 1 הינה ייבואנית שעוני ברייטלינג ומספקת השירות עבורם.

תקופת האחריות בגין השעון הינה לשנה אחת. כעבור 4 שנים התקלקל השעון. אז, התברר למבקש כי תיקון השעון יעלה – 2,500 ש"ח. מבירורים שערך המבקש עם משיבה 1 עולה, כי הקלקול התרחש בשל חדירת מים לשעון. הוסבר למבקש כי בשעונים מהסוג שרכש יש לבצע תחזוקה כל שנה או שנתיים בהתאם לתדירות השימוש של השעון במים. תביעת המבקש התבססה על הטענה כי לא נאמר לו עת רכש את השעון שקיים צורך לבצע תחזוקה תקופתית לאטימת מים. לדבריו, לו ידע זאת טרם הקנייה, לא היה רוכש את השעון ועל כן רשאי הוא לדרוש ביטול העסקה וקבלת כספו בחזרה.

משיבה 2 התגוננה בטענה שמכרה את השעון למבקש עם תעודת אחריות וחוברת הסבר כפי שהונחתה על ידי משיבה 1. האחריות לאי מילוי אחר ההוראות נופלת

לפתחו של המבקש. עוד טוענת משיבה 1 כי התביעה הוגשה לאחר שתמה תקופת האחריות.

2. בית משפט קמא הציג שלוש שאלות על מנת להכריע בתביעה. האחת, האם קיימת חובה של המשיבות ליידע את המבקש בהנחיות התחזוקה. בית משפט השיב לשאלה זו בחיוב. השאלה השנייה היא, האם הופרה חובה זו. השאלה השלישית, היא בהנחה שהופרה החובה, מה המשמעות לכך.

באשר לשאלה השנייה, קבע בית משפט קמא שהמשיבות מילאו את חובתן ליידע את המבקש. נקבע כי יש להעניק אמון לדברי נציג משיבה 1 לפיהם, כל שעון נמכר בצירוף חוברת בעברית בה כתוב ש"כאשר נעשה שימוש רב בשעון במים, יש צורך לערוך טיפול בסיסי במרכז השירות... אחת לשנה. כאשר השימוש במים הוא רק לעתים רחוקות, מומלץ לעשות את הטיפול הבסיסי אחת לשנתיים. חשוב לבדוק את האמידות בפני מים אחת לשנה...". עוד מצא לנכון בימ"ש קמא להעניק משקל לחוברת שצורפה באנגלית בה ישנה התייחסות לבדיקה התקופתית שיש לערוך אחת לשנה. המבקש העיד שהוא מתקשה באנגלית אך בימ"ש קמא דחה טיעון זה לנוכח העובדה שהמבקש העיד שבתקופה הרלוונטית היה סטודנט למשפטים. בבקשה זו עותר המבקש להפוך את הקערה על פיה ואילו המשיבות ביקשו לדחות את הבקשה. המחלוקת בין הצדדים נסובה סביב נושאים עובדתיים ומשפטיים. לאחר עיון בחומר, סברתי כי מקרה זה מתאים לנתיב של מתן פסק דין ע"י פשרה לפי סעיף 79 א' לחוק בתי המשפט. המבקש הסכים להצעה, ב"כ משיבה 1 התנגד לה וכמובן זו זכותו.

3. בקשת רשות ערעור כשמה כן היא. אם בערעור על פי זכות כלל מושרש הוא שאין להתערב במימצאים עובדתיים, על אחת כמה וכמה בהליך מעין זה. ואולם, בקשת רשות ערעור כשמה כן היא אף במובן אחר. לעתים ראוי להעניק רשות ערעור, כולל בחינת המימצאים העובדתיים. מעבר לכך, סבורני כי תיק זה שעניינו הגנת הצרכן, הינו מהסוג שהמחוקק רצה שידון במסגרת של בית משפט לתביעות קטנות והיה ונפלה טעות של ממש בהכרעה, ראוי שערכאת הערעור תאמר את דברה.

אכן היה והמבקש קיבל את החוברת בעברית, אזי מתבקשת המסקנה כי האחריות למחדלי המבקש בכך שלא הביא את השעון לבדיקות תקופתיות, נופלת עליו. אך אינני סבור שניתן להשאיר את המימצא האמור על כנו. ראשית, נציג משיבה 1 אמר בדיון שהחוברת בעברית "נמצאת בכל קופסא של שעון ברייטלינג שנמכר".

דברים אלה אינם נטולי משקל אך הם כלליים. לעומת זאת, הנציג של משיבה 2 העיד שהוא מוכר שעונים כ- 20 שנה וש"אף חברה לא הדריכה אותי למסור לקונים שצריך לעשות תחזוקה שוטפת לשעונים. לא ראיתי אף פעם חוברת כדוגמת נת/1 (החוברת בעברית) פעם ראשונה ראיתי אותו היום.

בית משפט קמא לא התייחס לעדות זו בכלל. כן לא התייחס לכך שהמבקש שלל את הטענה שקיבל חוברת בעברית. כל שבימ"ש קמא קבע הוא שהוא נותן אמון לדברי נציג משיבה 1. כאמור עדותו כללית ועל פני הדברים לא ברור מדוע יש להעדיפה על פני הצדדים האחרים ובמיוחד מדוע יש לשלול דברי נציג משיבה 2 שמעולם לא ראה חוברת כזו. נוסף על אלה, ציין בית משפט קמא כי מהתמלילים שהוגשו ע"י נציגת משיבה 1 עולה, ש"פעולת איטום יש לבצע עם החלפת הסוללה". גירסה זו תואמת את עדות המבקש ומחזקת אותה.

ועדיין נותרה החוברת באנגלית. בימ"ש קמא ציין שאין לקבל את דברי המבקש שאינו שולט בשפה האנגלית הואיל והינו סטודנט למשפטים. עם כל הכבוד לקשיים הכרוכים בלימודי משפטים, אין חזקה לפיה כל סטודנט למשפטים בקי ברזי השפה וייקרא חוברת מעין זו שצורפה מראשיתה ועד סופה. יתרה מזו, הקטע הרלוונטי מופיע בשתי שורות בעמ' 43 לחוברת בהדפסה רגילה ולא מודגשת. נדמה ש"חובת התחזוק" כדי למנוע חדירת מים דורשת פרסום במקום בולט יותר וזאת אף לאור סעיף 4(א)(2) לחוק הגנת הצרכן, אליו אתייחס בהמשך. שונים פני הדברים לו צורפה חוברת בעברית מתאימה או כמובן אם נציג משיבה 2 היה מוסר את הדברים בעל פה אך אין זה המצב כאן.

4. רצוי לשאול מהיכן נוצרה חובת הגילוי. חוק הגנת הצרכן תכליתו, בין היתר, לסייע לצרכן להכיר מה טיבו של הנכס שקיבל תמורת מיטב כספו. סעיף 4(א)(2) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 שכותרתו "חובת גילוי לצרכן" קובע: "עוסק חייב לגלות לצרכן - ... כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה במשתמש בו או אדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל". אכן כל נכס והתכונות שלו. אלו הגלויות לעין ואלו הנסתרות ממנה. מטרת החוק להגן על הצרכן שלא ייחזק מחמת חוסר ידיעה לטיבו של הנכס שנמצא ברשותו ונקנה לשימוש. חובת הגילוי חלה על העוסק אשר מוגדר בסעיף 1 בלשון זו: "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". עולה לכאורה שניתן לחייב הן את משיבה 1 נותנת השירות, והן את משיבה 2, מוכרת הנכס. ברם, מתעורר קושי

של ממש בהטלת חיוב על משיבה 2. הטעם בדבר הוא שנציגה העיד שלא נאמר לו כי יש צורך בבדיקות תחזוקתיות אחת לשנה ולא ידע על קיומה של החוברת עד להליך זה. ייתכן שלו בימ"ש היה קובע מימצאים עובדתיים לגבי משיבה 2 כי אז ניתן היה לדון באופן ממצה בסוגיות אחריותו. אך לנוכח החסר בפסק הדין ומשיקולים מעשיים שהינם לגיטימיים במסגרת בקשה למתן רשות ערעור, נראה לי שנכון יהא להתמקד במשיבה 1. כאמור הנציג מטעם משיבה 2 העיד שלא ראה חוברת בשפה העברית. עדות זו נתמכת בעדותו של המבקש. היה והשעון נמכר ללא החוברת בעברית, הרי ניתן לחייב את משיבה 1 אלא אם כן נציג המשיבה 2 הוציא את החוברת בכוונה -טענה שלא נטענה ועל פניה אינה סבירה. לשון אחרת, אין הוכחה שמשיבה 2 הפרה את חובתה וזאת בניגוד לעדויות נגד משיבה 1 בעניין שלפנינו.

חבות לחוד ותרופה לחוד. המבקש עתר בבימ"ש קמא לביטול העסקה. תוצאה זו לא נראית לי. אין מחלוקת שהוא עשה שימוש בשעון תקופה של 4 שנים. הגם והמבקש טען שהשעון אמור להחזיק מעמד לתקופה ארוכה, אין לבימ"ש זה דרך לכמת את העניין. לצד זה יש לציין שהמבקש הגיש תביעה כספית. כפי שאני סבור שלא יהא נכון מבחינת דיני החוזים וחוק הגנת הצרכן לבטל את העסקה בשלב זה, כן סבורני שלא יהא ראוי לדחות את התביעה כפי שנקבע ע"י בית משפט קמא. שיעור פיצוי יש להוכיח. המבקש טען, והדבר לא נסתר, כי עלות התיקון של השעון עומד על – 2,500 ש"ח. סבורני שהמבקש הוכיח את הנזק האמור. עסקינן בתביעה קטנה ועל כן, גם אם המבקש לא עתר לחילופין לקבלת פיצוי, בימ"ש לתביעות קטנות רשאי לשקול אם אין מקום להטלת פיצוי בגין נזק שהוכח כאשר העובדות הוכחו וממילא עתר המבקש לסעד כספי בסכום גבוה יותר מהנזק שנגרם.

לעניות דעתי, התוצאה האמורה יש בה מן הדין ומן הצדק גם יחד. אינני רואה בסיס לקבוע לא על סמך הראיות ולא על סמך הגיון הדברים כי אדם הרוכש שעון יקר ערך, אמור לדעת כמעין ידיעה אישית שעליו לתחזק את השעון פעם בשנה ולאטום אותו מפני חדירת מים. עם זאת, לא קם בסיס בנסיבות העניין להורות על ביטול העסקה שהמבקש נהנה ממנה תקופה של 4 שנים.

5. לאחר עיון בתגובות הצדדים החלטתי לדון בבקשה זו כאילו ניתנה הרשות לערער והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה.

הערעור מתקבל.

פסק הדין של בימ"ש קמא בטל. תחת זאת הנני קובע, כי יש להשאיר את דחיית התביעה נגד משיבה 2 על כנה, ולחייב את משיבה 1 לשלם סך של – 2,500 ש"ח למבקש מיום מועד הגשת התביעה.

ההוצאות שנפסקו בבימ"ש קמא תבטלנה.

משיבה 1 תישא בהוצאות המבקש בסך – 850 ש"ח נכון להיום בגין שני ההליכים.

ניתן היום כ"ה בשבט, תשס"ז (13 בפברואר 2007) בהעדר הצדדים.

כבוד ס. ניל הנדל 54678313-726/05

ניל הנדל – ס. נשיא

055ברע000726/05 ציונה נסירי
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה